

חוץ

יגיל הנקין

סין והמלחמה הבאה - שלה ואולי גם שלנו

ישראל צריכה להתחיל לחשוב איך תתמודד בעתיד במזרח התיכון עם כלי הנשק שהסינים במזרח הרחוק מפתחים כדי לפלוש לטאיוואן

סין רואה בעיני רוחה מלחמות גדולות: מפלישה קונבנציונלית אדירה לטאיוואן ועד עימות גר-עיני. מעיד על כך היטב המצי' עד שקיימו לפני כחודש עשרת אלפים חיילים סינים, בליווי עשרות מערכות נשק שונות, בכיכר טיאננמן. המצעד נערך לרגל שמונים שנה לניצחון על יפן במלחמת העולם השנייה, אך מצעדים צבאיים לא נועדו לחגיגות אלא להפגנת כוח.

כמובן, אי אפשר להניח שמ' צעד צבאי משקף את יכולת הלי' חימה האמיתית של מדינה. הוא עשוי לפעמים להיות טקס בלבד, כמו הדוגמה המורח מצ'צ'ניה של שנות התשעים המוקדמות: יחידת חיילים במדי צי צערו שם, מתעלמים לגמרי מהעובדה הוניה שאין בצ'צ'ניה ולו חף ים אחד להפואה.

במצעד אפשר להציג לצור רכי תעמולה מערכות נשק לא קיימות, ובמקרים אחרים מער' כות נשק שטרם נכנסו לשימוש, או כאלה כמו טנק הארמאטה הרוסי, שיש סיכוי סביר שלעולם לא ייכנסו לשימוש. כמובן, מצעד גם אינו מעיד על רמת הלחימה של הצבא בפועל.

אולם מצעדים הרוקא מספרים לנו לא מעט על התרמית שהמי' דינה רוצה להשיג, ולעיתים קרר' בות על תפיסת הלחימה שלה ועל יכולותיה בפועל. המצעד הסיני לא יצא מכלל זה, ומכיוון שהמי' שטר הסיני מנע מאורחים פשר טים להתקרב למצעד, הצופים החשובים ביותר לא היו אורחי ביג'ינג אלא מנהיגי המדינות שהוזמנו לשם – בנות הרבית של סין, מדינות אוהדות או כאלה

שנוקקות לסין, ובמיוחד לקוחות אפשריים לנשק סיני – וכמובן הצופים בעולם.

ניידות, גיוון, עצמאות

המצעד הסיני היה ראוי לציון בראש ובראשונה בגלל המספ' רים. 76 מערכות נשק הוצגו בכי' כר טייךא'מן בראשית החודש, ומתוכן 47 היו חדשות לגמרי ולא נחשפו קודם לכן.

המובן השני הוא שבהשוואה למצעדים הקודמים, בי'2015 ובי'2019, הוצגו הרבה יותר מע' רכות נשק מרובה יותר תחומים. המובן השלישי הוא מודר' ניצויה. גם תחומי הלחימה הק' לאסיים הציגו התקדמות ניכרת לעומת מצעדים קודמים. הסינים שמו דגש על יכולת לחימה נגד הצי האמריקני, והצי' גו אמצעים כמו טילים שגי'ק'ר ליים – טילים היפרסוניים, הטי' סים במהירות גבוהה פי חמישה ויותר ממהירות הקול, ועדיין מסוגלים לתמרן – טילים בלי' סטיים גרעיניים ועוד.

בכיכר טייךא'מן לא הוצגו כמובן ספינות, אולם האמצעים שהוצגו העידו שבייג'ין שמה דגש על לחימה בים סין הדרומי. בין השאר הוצגה גרסה מעורכ' גת של טיל גרעיני נגד ספינות, המיועד להטביע גושאת מטוסים ואת הספינות המלוות אותה. חלק מהטילים מסוגלים לפגוע בנראה בבסיסי הצי האמריקני כמו זה שבגואם, ואחרים יכולים להגיע לארה"ב עצמה.

קיומם של הטילים האלה מעיד שסין חושבת שאפשר לנהל מלחמה גרעינית בלי השמדה

טילים נגד טילים במצעד בבייג'ינג, לפני חודש

כוללת. זאת, אף שהדוקטרינה הגרעינית הנוכחית שלה מרגישה שהיא תשתמש בנשק גרעיני רק כמענה לתקיפה גרעינית. כמובן, לא נפקד מקומה של הגנה נגד טילים, והוצג טיל ענק, שטווחו המוערך הוא כמה מאות קילומטר' רים, שמסוגל גם להשמיד לווייני' אויב.

במקביל הוצגו כלי נשק קר נבנציונליים יותר. נראו שם שני כלי רכב משוריינים חדשים לג' מר', סנקונגמ'ש, קלים ומצורדים במערכות אוטומטיות, בצדיחים לא מאוישים ובמערכות הגנה.

נטען גם שמערכת ההגעה שלהם היברידית: פירוש הדבר הוא חי' סכון ברלק, וגם יכולת לפעול לפרק' זמן קצרים בשקט גמור. שני אלה יכולים להיות משאב חשוב בפלישה אפשרית לטאיוואן. משקלם הקל מאפשר העברת יותר כלים בכל ספינה, מקל על תנועה על גבי גשרים וכבישים צרים, וחוסך ברלק – וכך יש צורך בפחות לוגיסטיקה.

על קלות השריון אמורות לפצות מערכות ההגנה. הוצגו גם כלים אמפי' ביים: נגמ"שים ותותחוסער על גלגלים, שמשקלם הקל מאפשר להטים אותם במטוסים או להי' נחית אותם מהים. עוד בתחום הארטילריה הוצגו במצעד משי גרי רקטות לטווח ארוך, שחלקם יכולים לירות משטח סין עצמה עד טאיוואן, במרחק של כ־4000 קילומטרים.

כמעט בכל תחום פיתחו הסינים כלי לא מאויש – צוללות וסירות, כלבי משא רובוטיים, כטב"מי תקיפה חמקניים ועוד. למיכה הפלא, שני מטוסים חמקנים חדשים – האחד גדול במיוחד, שהרעות חלוקות על בינה מלאכותית. אם הוא אכן מבצעי, הוא הראשון מסוגו. לצד זאת הוצגו גם מערכות לא מעטות להתגוננות מפני רחפנים, כולל תותחים, לייזרים ועוד. הרחפנים עצמם לא נטלו חלק משמעותי במצעד. ייתכן שהמצעד פשוט שם דגש על מע' רכות נשק גדולות, אך גם ייתכן שהסינים חששו משיבושים כמו נפילתם של מערכי רחפנים שלי' מים במפגנים אורחיים לאחרונה. למיכה הפלא, שני מטוסים חמקנים חדשים – האחד גדול במיוחד, שהרעות חלוקות על בינה מלאכותית. אם הוא אכן מבצעי, הוא הראשון מסוגו.

לגלים, שמשקלם הקל מאפשר להטים אותם במטוסים או להי' נחית אותם מהים. עוד בתחום הארטילריה הוצגו במצעד משי גרי רקטות לטווח ארוך, שחלקם יכולים לירות משטח סין עצמה עד טאיוואן, במרחק של כ־4000 קילומטרים.

כמעט בכל תחום פיתחו הסינים כלי לא מאויש – צוללות וסירות, כלבי משא רובוטיים, כטב"מי תקיפה חמקניים ועוד. למיכה הפלא, שני מטוסים חמקנים חדשים – האחד גדול במיוחד, שהרעות חלוקות על בינה מלאכותית. אם הוא אכן מבצעי, הוא הראשון מסוגו.

שימושי, והשני קטן יותר ונראה כמטוס קרב – לא הופיעו במפגן, הגם שאחד מהם נצפה כמעט שנה לפניו, והאחר זמן קצר אחריו. הסיבה לכך הייתה ככל הנראה ששניהם בשלב האבטי'פוס. שאר מטוסי' ומסוקי' המודרניים של חיל האוויר הסיני, כולל חמקנים, קשה לדעת אם כך יקרה), אלא גם כי מצעדי' ראוה לא מלמדים הופיעו גם הופיעו, ובסך הכול היו שם יותר ממאה מטוסים.

וכל זה בדרך לאן

מה אפשר ללמוד מהמצעד הסיני? סין אינה חושבת שטנקים ומטוסים מאוישים יצאו משימוש לטובת כלי טיס לא מאוישים, אולם סוברת שכלים לא מאוישים – בפרט עם אינטליגנציה מלא' כותית – יפעלו בשרה הקרב כמיי' דה גוברת, בעיקר בתמיכה בכלים מאוישים. סין צופה שימוש נרחב בפלספורמות יבשתיות להגנה נגד מטוסים, טילים, כטב"מים ורחפנים, ברוח הסובייטית של הגנה אווירית ובאופן שונה מהתי' פיסה המערבית שננטה להסתמך על עליונות אווירית.

בתפיסה הסינית יהיה מקום חשוב יותר ויותר להעברת מידע בין כלים. טנקים וכלי לחימה יישמשו לא רק להפעלת אש, אלא גם להעברת מידע לכוחות אחרים ולקבלת מידע מהם.

המלחמה שסין צופה תיפתח כנראה בהסתערות אמפיבית מהירה (אם תפרוץ בטאיוואן), ומטרתם של הסינים תהיה לרכב במהירות כמה שיותר כוח אש בחופים ומעבר להם. לצורך כך הם מוכנים לוותר על מייגון כבד לטובת מהירות, ויעריפו להסי' תייע באש רקטות מהצד הסי'

ני של היבשת במקום להשקיע

בהובלת תותחים שלא יוכלו לפעול עד שינחתו בשלום בחוף. כמובן, גם אם תהיה מלחמה, אין לדעת מה מכל זה יקרה. לא רק כי לא ידוע כמה נשק יספיקו הסינים לייצר (ההערכות בערי' לם הן שסין רוצה להיות מוכנה לפלוש לטאיוואן בי'2027, אולם קשה לדעת אם כך יקרה), אלא גם כי מצעדי' ראוה לא מלמדים רבר על רמת הפיקוד והשליטה ועל יכולת הלחימה. גם מדינות ערב לפני 1967 קיימו מצעדים מרשימים, אולם יכולת הלחימה כבטח לא תאמה את הדרוש.

ובכל זאת, המצעד הסיני לא רק מספק לנו כיוון להבנת הרעיונות שמנחים את הסינים בפיתוח צבאם ותפיסת המלחמה שלהם, אלא הוא יכול לתת לנו ההגמה לכיוונים שישראל צריכה להתכונן אליהם.

סין מייצאת כלי נשק למזרח התיכון כבר שנים רבות. ככל שהי' תעשייה הצבאית הסינית תתקדם, כוח המשכיה של אמצעי' הלחימה הללו יהיה גבוה יותר. הם אינם באים עם המגבלות שארה"ב מטי'

לה על כלי הנשק שהיא מוכרת, במטרה לשמר עליונות ישראלית או לכפות דמוקרטיזציה. אם כך, ישראל עלולה לגלות במדינות

השכנות – אצל צבאות ובהמשך גם אצל ארגונים לא מדינתיים – כלי נשק סיניים מתקדמים, שיוצרו לצורך תפיסת לחימה בים

סין הדרומית או בגבולותיה של סין, אך עשויים להיות שימושיים לא פחות במזרח התיכון.

יגיל הנקין הוא עמית מחקר במכון ירושלים לאסטרטגיה ולביטחון, ומרצה במרכז האקדמי שלם

בוטוקס מתחת לבורקה: ניתוחים פלסטיים פורחים באפגניסטן

בעוני – אך זו הזדמנות בש' ביל מי שיכולים להרשות זאת לעצמם. מוחמד שועיב יאר' זאדה, מסעדרן אפגני המתגורר בלונדון, בחז' לעבור השתלת שיער בביקורו הראשון באפי' גגיסטן מזה 14 שנים, מכיוון שהמחירים בבריטניה הרתיעו אותו. "כשאני נכנס למרפאה בקאבול אני מרגיש שאני באירופה", הוא אמר.

כדי למשוך לקוחות חר' שים, כל מרפאה מציפה את רפי' המדיה החברתית שלה בהבטחות ליופי: עוד חלק, פתחים מלאות ושוער שופע. אפגניסטן, כמו המערב, אינה חסינה מהשפעתם של כוכבי רשת, אמר לוקי האן, בן 29, אחד המנהלים במרפאת נגין אסיה, שמקבלת עשרות מטר' פלים חדשים מדי יום. "רבים מגיעים בלי בעיות אמיתיות, אלא רק בגלל שאר טרנדים באינסטגרם", אמר האן, רופא רוסי ממוצא אפגני, שפניו נטולות קמטים.

לפי האו"ם, 10 מיליון אפי' גנים סובלים מרעב, ושליש מהאוכלוסייה חסרת גישה לשירותי רפואה בסיסיים. למרות זאת, אומר המנתח, יש כאלה "שחסר להם כסף לאוכל, אבל מעדיפים להשקיע במראה שלהם".

כי הדבר מותר משום שהוא נחשב לרפואה. עובדי המרפאות סיפי' רו כי הממשלה אינה מתערבת בעבודתם, אך משטרת המוסר מפקדת על הפרדה מגדרית: אח גבר למטופל גבר, אחות אישה למטופלת אישה.

יש אף הטוענים שגם אנשי טליבאן מננים עם הלקוחות. "להיות כאן בלי שיער או זקן נחשב לסימן של חולשה", אמר סאג'ד ודרן, סגן מנהל מרפאת "נגין אסיה", המתהדרת בציווד חריש מתוצרת סין. מאו השטליבאן הורה לגי' ברים לגרל זקן באורך של אגרוף. השתלות שיער הפכו לאופנה, אמר בילאל האן, אחד המנהלים במרפאת נגין אסיה, שעומדת לפתוח סניף נוסף. האן מוסיף כי לא כל הלי' קוחות עשירים – חלקם "לזוים כסף כדי שיהיה להם שיער לקראת החתונה".

השיטות זהות לאלו שבחו"ל ו"לא מסוכנות", אמר הדרמטי' לוג עברול נאסים סדיקי, בער' דו מתראיין בווילה פת ארבע קומות שהוא הסב למרפאה. וזיקות בוטוקס עולות אצלו 87-43 דולר, והשתלות שיער 509-260 דולר.

סכומים אלו נחשבים הון עתק לרבים מהאפגנים – לפי הבנק העולמי כמחציתם חיים

באפגניסטן. "גם אם אחרים לא רואים אותנו, אנתנו רואות את עצמנו: להיראות יפות במראה נתן לנו אנרגיה", אמרה המיי' די רגע לפני שנכנסה לניתוח להרמת החלק העליון של פניה, ש"התחיל לצנוח".

תחת מגבלות שלטון הטי' ליבאן הוגבלו אפשרויות העבודה של נשים מאור. הן אינן רשאיות לנסוע מרחקים ארוכים בלי ליווי גבר, אסור להן להרים את קולן מחוץ לבית, ואסור להן להיכנס לאוניברסיטאות, לפאראקים ולחארי' כושר. השבוע האפי' לה ממשלת הטאליבן את כל רשתות התקשורת במדינה "עד להודעה חדשה" כחלק ממאבק ב"התנהגות מינית מופקרת".

אומנם הניתוחים הקוסי' מטיים פורחים, אך המספרות ומכוני היופי לנשים נאסרו. "אילו הם היו פתוחים, העור שלנו לא היה במצב הזה, ולא היינו צריכות ניתוחים", אמרה חמידי, שכבר בגיל 23 עברה ניתוח בחלק התחתון של פניה. בהתאם לפרשנותם את החוק האסלאמי, שלטונות הטליבאן אוסרים בדרך כלל שינוי מאפיינים גופניים, ואף לא הגיבו לפניות AFP בעניין ניתוחים קוסמטיים. אנשי המקצוע במגזר טוענים

מעטירות בגברשות כבד' לז מוויפות ובספות קטיפה, מרפאות הניתוחים הפלסטיים בקאבול בירת אפגניסטן נראות כאילו הן נלקחו מעולם אחר מזה שחלים בו חוקי הצניעות של שלטון הטליבאן. השלטון מעודד וזיקות בוטוקס במר' פאות, מילוי שפתיים והשתלות למרות השלטון התיאוקרטי הנוקשה של רשויות הטליבאן והשמרנות העונני השוררים באפגניסטן, כעשירים מרפאות האסתטיקה בקאבול משגשגות מאז שהסתיימו עשרות שנות המלחמה במדינה.

מנתחים אפגנים מקבלים את הכשרתם אצל רופאים זרים המגיעים לקאבול בעיקר מטורקיה, ועוברים את התמחר' תם באינטנבול. הצידור מיוכא מאסיה או מאירופה. רוב הלי' קוחות אמירים למדי: מיעוטם גברים שסובלים מקרחות, וררי בם נשים – מכוסות מכף רגל ועד ראש, לעיתים אף באיפור כבד ובבורקה מלאה.

בגיל 25 החליטה סילי' סילה המירי לעבור מתיחת פנים שנייה, מכיוון שהייתה משוכנעת שעורה סובל מהי' לחץ הכרוך בלהיות אישה

מלחמת הוויקיפדיות: מאסק מקים את "גרוקפדיה"

המטרה: להיאבק בעורכי השמאל של האנציקלופדיה המקוונת

צילום: איי.אף.פי

הנושא כדי לאפשר זוויות שר' נות: לדרוש חשיפה ציבורית של שמותיהם ופרטיהם של העורכים הראשיים שמובילים את ויקי' פדיה, לצד גיוון יזום של רעות, תפיסות ועמדות בקרב העורכים, ולאפשר דירוג ציבורי של ערכים. כפי שציין סאקס, ויקיפדיה היא לא רק האנציקלופדיה הנקי' ראת ביותר בעולם, אלא גם מקור לתשובות הנפוצות ביותר במנועי חיפוש כמו גוגל, וכן מקור למי' דע שמציגים מודלים של בינה

הגיב בהתרגשות ליריעה וכתב "גרוקפדיה משלנו פירושה גישה מהירה ואמינה יותר לידע. אני מחכה לכך בקוצר רוח". באוקטובר 2024 כתב מאסק: "ויקיפדיה נשלטת בידי אקטי' ביסטים שגאלנים, והציבור צריך להפסיק לתרום להם".

הדעיון לגרוקפדיה הגיע, כך נראה, לא ממאסק או מסביבתו – אלא רווקא ממשתמשי X עצמם. עוד בינואר 2024 החלו משתמשים לציין על הדעיון של בניית מאגר ידע מסר' דר, נגיש,ומעל לכלל אמין, אל מול הטי'

ענות כלפי' ויקיפדיה על הצגה לא אוביקטיבית של המציאות. רק השבוע פרסם אחד ממייסדי ויקיפדיה, לארי' סנגר, תוכנית לפרומה מקיפה באופן הניהול והעריכה של ויקיפדיה, במטרה להחזיר לה את שמה הטוב כמקור לידע חופשי וחסר פניות. סנגר הציג, בין השאר, לאפשר הקמה של יותר מערך אחד לאותו

הני אגוד'
אילון מאסק חשף ביום שלי'

שי תשחרת הביתה המלאכותית שלו, xAI, בונה בימים אלה את ה"גרוקפדיה" – אנציקלופדיה מקוונת חדשה ש"תהיה שיפור משמעותי לעומת ויקיפדיה". מאסק דאג לצרף לציוץ שלו את הדברים שכתב כמה שעות קודם לכן המבונה על הבינה המלאכותית בממשל טראמפ, דוידור סאקס: "ויקיפדיה מוטה ללא תקנה. צבא של פעילי'

שמאל מתחוק את הערכים ונאלחם בתיקונים סבירים. מה שמגדיל את הבעיה הוא הערי' בדה שוויקיפדיה מופיעה לעי' תים קרובות במקום הראשון בתוצאות החיפוש של גוגל, מה שהופך אותה למקור אמין לכאורה לאימון מודלים של בינה מלאכרי' תית. זו בעיה עקנית".

חשבוני ה-X של גורק, מנוע הבינה המלאכותית של xAI,